

สหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union-IPU)

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กร

๑.๑ เป็นองค์กรความร่วมมือของรัฐสภานานาชาติที่ริเริ่มมาจากแนวคิดในการส่งเสริมสันติภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ตลอดจนแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศนำมาซึ่งความสงบสุขของโลก สหภาพรัฐสภาจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) มีธรรมนูญของสหภาพรัฐสภา (IPU Statute) กำหนดกรอบวัตถุประสงค์ โครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ และการดำเนินงานขององค์กร วัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานของสหภาพรัฐสภา คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกรัฐสภาทั่วโลก เพื่อนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การนำมาซึ่งสันติภาพที่ยั่งยืนและความร่วมมือระหว่างประเทศ การขจัดข้อขัดแย้งระหว่างประเทศผ่านช่องทางรัฐสภา ตลอดจนศึกษาและค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันรัฐสภา การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ IPU รัฐสภาต้องจัดตั้งหน่วยประจำชาติ (National Group) ขึ้นภายในรัฐสภา ซึ่งประเทศไทยได้จัดตั้งหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภาขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๑๙๕๐) ในสมัยของจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม

ปัจจุบัน IPU มีสมาชิก (Members) จำนวน ๑๔๗ ประเทศ (ข้อมูล ณ พฤษภาคม ๒๕๕๐) และองค์กรรัฐสภาระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิกสมทบ ๗ องค์กร ในปัจจุบันนับได้ว่า สหภาพรัฐสภาเป็นองค์กรรัฐสภาระหว่างประเทศที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดและมีความแข็งแกร่งมากกว่าองค์กรอื่น ๆ

๑.๒ โครงสร้างองค์กร ประกอบด้วย **สมัชชาสหภาพรัฐสภา (IPU Assembly)** **คณะมนตรีบริหาร (Governing Council)** **คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee)** **คณะกรรมการสามัญ (Standing Committees)** จำนวน ๓ คณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมการสามัญว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ๒) คณะกรรมการสามัญว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน การคลัง และการค้า และ ๓) คณะกรรมการสามัญว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน) นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการอื่น ๆ ได้แก่ คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการว่าด้วยปัญหาตะวันออกกลาง คณะกรรมการประสานงานสมาชิกรัฐสภาสตรี คณะกรรมการว่าด้วยกิจการสหประชาชาติ เป็นต้น **สำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภา (Secretariat of the IPU)** สหภาพรัฐสภาจะจัดการประชุมสมัชชาขึ้นปีละ ๒ ครั้ง การประชุมครั้งแรกของปีจะจัดขึ้นในช่วงฤดูใบไม้ผลิ (เดือนเมษายน - พฤษภาคม) ณ ประเทศภาคีสมาชิก และการประชุมครั้งที่สองของปีจะมีขึ้นในช่วงฤดูใบไม้ร่วง (เดือนกันยายน-ตุลาคม) ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภา

การประชุมหลักของสหภาพรัฐสภา คือ การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา การประชุมคณะมนตรีบริหาร การประชุมคณะกรรมการบริหาร การประชุมคณะกรรมการสามัญ และการประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรี นอกจากนี้ ยังมีการประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ การประชุมกลุ่มอนุภูมิภาค การประชุมกลุ่มความร่วมมือ และการประชุมพิเศษต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโอกาสของการประชุมสมัชชาฯ อื่นหลายการประชุม

สหภาพรัฐสภาได้ให้ความสำคัญ ในเรื่องของการเสริมสร้างและการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศมาโดยตลอด ปัจจุบันสหภาพรัฐสภามีดำเนินงานและความสนใจที่ครอบคลุมในทุกด้าน อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การเงินและการคลัง การพัฒนาที่ยั่งยืน ประชาธิปไตย สิทธิ-มนุษยชน บทบาทและสิทธิของสตรี สิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของภาคประชาสังคม ความท้าทายและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่อยู่ในความตระหนักของประเทศสมาชิก นอกจากนี้ สหภาพรัฐสภาได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อความร่วมมือกับสหประชาชาติ (UN) โดยได้ขยายความร่วมมือของการดำเนินงานการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ภายใต้การดำเนินการร่วมกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้กรอบของสหประชาชาติอย่างเป็นทางการให้เห็นถึงทิศทางและแนวโน้มของสหภาพรัฐสภา ที่มุ่งหวังให้การแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศด้านต่าง ๆ ในมิติของรัฐสภามีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแนวทางและการดำเนินนโยบายของภาครัฐบาลมากยิ่งขึ้น

การประชุมของสหภาพรัฐสภา ที่มีลักษณะการดำเนินงานสอดคล้องกับการดำเนินงานของภาครัฐบาล ได้แก่

- การประชุมรัฐสภาในโอกาสการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (parliamentary Meeting on the Occasion of UNCTAD) เป็นการประชุมที่จัดขึ้นคู่ขนานกับการประชุม UNCTAD มุ่งเน้นด้านการพัฒนากลยุทธ์ในการส่งเสริมเศรษฐกิจโลก และเป็นการสะท้อนความคิดเห็นของฝ่ายนิติบัญญัติในด้านการพัฒนาและการค้าต่อการดำเนินนโยบายของฝ่ายบริหาร การประชุมรัฐสภาในโอกาสการประชุม UNCTAD มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาหารือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างศักยภาพและการแข่งขันระหว่างประเทศ การพัฒนาระบบการค้าระหว่างประเทศ การเปิดกว้างสำหรับภูมิภาคนิยม และการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนและบทบาทของรัฐสภาในด้านการค้าและการพัฒนา ตลอดจนผลักดันมาตรการของรัฐสภาในด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาทางการค้า โดยจะมีการทบทวนแนวทางการดำเนินการทางเศรษฐกิจที่ผ่านมา และรับฟังข้อเสนอแนะ โดยจะเปิดกว้างให้บุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ นักการเมือง ภาคเอกชน นักวิชาการ และ NGOs มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความร่วมมือระหว่างกัน การประชุมจะจัดขึ้นทุกปี ๆ ละ ๑ ครั้ง (ประมาณเดือนมิถุนายน)

- การประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก (Parliamentary Conference on the WTO) เป็นการประชุมที่จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสหภาพรัฐสภาและสภายุโรป (EU) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐสภาและองค์การการค้าโลก (WTO) ผู้เข้าร่วมประชุมจะมาจากรัฐสภาประเทศสมาชิกของสหภาพรัฐสภาผู้แทนรัฐบาลที่เป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก และผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ โดยเป็นการประชุมเปิดกว้างต่อสาธารณะ

การประชุมรัฐสภาว่าด้วย WTO มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมบทบาทของรัฐสภาในการสนับสนุนความร่วมมือทางด้านการค้าในระดับพหุภาคี และการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในกรอบขององค์การการค้าโลกและความเป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมความโปร่งใสขององค์การการค้าโลก โดยเชื่อมโยงสมาชิกรัฐสภาเข้ากับกิจกรรมขององค์การการค้าโลกอย่างใกล้ชิด สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นในองค์การการค้าโลก และกำกับดูแลกิจกรรมของ WTO ให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมในมิติของรัฐสภาการประชุมจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ๆ ละ ๑ ครั้ง (ประมาณเดือนพฤศจิกายน) ทั้งนี้ ในราวเดือนพฤษภาคม และกันยายน ก่อนการประชุมรัฐสภาว่าด้วย WTO ในแต่ละครั้งจะมีการประชุมคณะกรรมการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก

๒. บทบาทของรัฐสภาไทยในสหภาพรัฐสภา

นับตั้งแต่เข้าเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภา รัฐสภาไทยได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง โดยสมาชิกรัฐสภาไทยได้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภาหลายสมัย รวมทั้งตำแหน่งอื่น ๆ ที่สำคัญด้วย และรัฐสภาได้รับเกียรติทำหน้าที่เจ้าภาพการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา คือ การประชุมสมัชชาฯ ครั้งที่ ๔๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และการประชุมสมัชชาฯ ครั้งที่ ๔๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงการเป็นเจ้าภาพการประชุมพิเศษและกิจกรรมการประชุมและการสัมมนาในกรอบของสหภาพรัฐสภาอีกหลายครั้ง

๓. กิจกรรมของหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) ในปี ๒๕๕๐

๓.๑ การประชุมคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) จำนวน ๖ ครั้ง เพื่อพิจารณากิจกรรมของคณะผู้แทนไทยฯ ในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา และการให้ร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างไทยกับสหภาพรัฐสภา รวมถึงการกำหนดท่าทีของไทย ในการดำเนินการทางการทูตรัฐสภา

๓.๒ การดำเนินการด้านการทูตรัฐสภา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่ออย่างต่อเนื่องต่อกระบวนการกลับคืนสู่ระบอบประชาธิปไตยในวิถีรัฐสภา สืบเนื่องจากเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐ สหภาพรัฐสภาได้รับเกียรติมีส่วนร่วมของไทยในกิจกรรมหลักขององค์กร โดยไม่ถอดถอนสมาชิกภาพของไทยใน IPU รัฐสภาไทยได้ดำเนินการทางการทูตรัฐสภา ดังนี้

๓.๒.๑ คณะผู้แทนระดับสูงของคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยใน IPU เดินทางไปพบกับเลขาธิการ IPU และประธาน IPU เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ เมษายน ๒๕๕๐ ณ นครเจนีวา และกรุงโรม เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองของไทย และบทบาทสถานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ก่อนที่จะมีการประชุมทบทวนสถานะสมาชิกภาพของไทยในการประชุมคณะกรรมการบริหาร IPU ในการประชุมสมัชชา IPU ครั้งที่ ๑๑๖ ที่เมืองบาห์ลี ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่ง IPU ได้มีท่าทีในเชิงบวกต่อการพบในครั้งนี้ โดยประธาน IPU ยืนยันว่าภายหลังการเลือกตั้ง ไทยจะได้รับคืนสิทธิสมาชิกภาพที่สมบูรณ์ โดยที่ไทยไม่ต้องยื่นเรื่องเข้ามา นอกจากนี้ IPU ยินดีให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการในการสร้างสถาบันรัฐสภาให้มีความเข้มแข็งขึ้น

๓.๒.๒ การประชุมสมัชชา IPU ครั้งที่ ๑๑๖ ณ นครบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน - ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และ ครั้งที่ ๑๑๗ ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๓ - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐

- คณะผู้แทนไทยฯ ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อแถลงต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร IPU อย่างต่อเนื่อง ทั้ง ๒ ครั้ง เกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองของไทยและบทบาทของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา และได้หารือกรอบกับประเทศสมาชิกกรรมการบริหาร IPU เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ ได้กล่าวขอบคุณประเทศสมาชิกสำหรับการสนับสนุนและมิตรภาพในช่วงที่ไทยอยู่ในความยากลำบาก

- การเข้าร่วมการประชุมกลุ่มอนุภูมิภาคอาเซียน+๓ และภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จำนวน ๒ ครั้ง ในโอกาสการประชุมสมัชชา IPU ครั้งที่ ๑๑๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๐ และในโอกาสการประชุมสมัชชา IPU ครั้งที่ ๑๑๗ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อแถลงเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองของไทยอย่างต่อเนื่อง และสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการคืนกลับสู่ประชาธิปไตยในไทย ซึ่งไทยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากพันธมิตรทั้งสองกลุ่ม

- สถานะล่าสุดเกี่ยวกับสมาชิกภาพของไทยใน IPU นั้น นาย Casini ประธาน IPU ได้รายงานต่อที่ประชุมคณะมนตรี IPU (Governing Council) ว่า ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ได้รับความชื่นชมเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองของไทย และยินดีที่ไทยกำลังจะมีการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ภายในปลายปีนี้ และที่ประชุมคณะมนตรีฯ ได้รับรองข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารฯ ซึ่งมีมติให้ไทยสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการประชุมต่าง ๆ IPU อย่างเต็มที่ (resume full participation) ได้ทันทีหลังจากที่มีการประชุมรัฐสภาหลังการเลือกตั้ง โดยไม่ต้องรอให้การพิจารณาหรือเห็นชอบจากที่ประชุมสมัชชาหรือคณะมนตรีฯ ในสมัยหน้าอีก

๓.๓ ความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างไทยกับสภารัฐสภา

๓.๓.๑ การเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของเลขาธิการ IPU ในฐานะแขกของหน่วยประจำชาติไทยใน IPU ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ นาย Anders B Johnsson เลขาธิการ IPU ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการตามคำเชิญของคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยใน IPU ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เพื่อรับทราบพัฒนาการทางการเมืองในประเทศไทย และหารือความร่วมมือระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับ IPU โดยเลขาธิการ IPU ได้พบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลสำคัญของรัฐสภาและหน่วยงานอื่น รวมทั้งสื่อมวลชน ซึ่งผลการเยือนเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยประจำชาติไทย โดยเลขาธิการ IPU ได้รับทราบข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง และได้เผยแพร่พัฒนาการทางการเมืองของไทยในสิ่งพิมพ์ของ IPU

๓.๓.๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านงบประมาณจากสหภาพรัฐสภาเดินทางมาประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณติดตามมติของสภาและตรวจสอบรายงานการประชุมในการพัฒนาระบบการติดตามการบริหารงบประมาณแผ่นดิน และเตรียมการจัดตั้งสำนักงบประมาณแห่งรัฐสภาสืบเนื่องมาจากการเยือนของนาย Anders B Johansson IPU ได้ส่ง นาย Joachim Wehner ผู้เชี่ยวชาญด้านงบประมาณจาก London School of Economics เดินทางมาประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและภาพรวมของรูปแบบกระบวนการด้านงบประมาณในปัจจุบัน รวมทั้งภาพรวมเชิงเปรียบเทียบของกระบวนการนิติบัญญัติด้านงบประมาณแก่คณะกรรมการฯ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างหน่วยประจำชาติไทยฯ กับ IPU จึงมีผลให้คณะกรรมการฯ และหน่วยงานภาครัฐด้านงบประมาณตระหนักถึงความสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติในการสร้างระบบและกลไกการตรวจสอบระบบงบประมาณแผ่นดินที่เข้มแข็งกว่าในปัจจุบัน

๓.๓.๓ คณะผู้แทนไทยฯ ได้หารือกับเลขาธิการ IPU ที่กรุงเจนีวา ในโอกาสการประชุม IPU ครั้งที่ ๑๑๗ โดยในชั้นของการศึกษาระบบงบประมาณอาจมอบให้สถาบันพระปกเกล้าทำการศึกษาร่วมกับ IPU และธนาคารโลก นอกจากนี้ได้เสนอให้มีความร่วมมือระหว่างสถาบันพระปกเกล้ากับ IPU เพื่อแลกเปลี่ยนการดำเนินงานในเรื่องบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้รัฐสภาต้องพิจารณาหนังสือสัญญาระหว่างประเทศตามมาตรา ๑๘๐

๔. ทิศทางและแนวโน้มของสหภาพรัฐสภา

ปัจจุบันสหภาพรัฐสภาได้ริเริ่มจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาและสนับสนุนการวางแผนการดำเนินการขององค์กรในระยะยาว อาทิ การวิจัย การระดมเงินทุน การแสวงหาพันธมิตร การปฏิรูปองค์กร เป็นต้น ในขณะที่กิจกรรมด้านพหุภาคีที่เพิ่มขึ้นมุ่งเน้นธรรมาภิบาล และการสร้างระบอบประชาธิปไตยท่ามกลางความขัดแย้งที่รุนแรงในหลายประเทศ สหภาพรัฐสภาจึงมีข้อผูกพันที่จะสร้างขีดความสามารถในการช่วยรัฐสภาทั่วโลกพัฒนากระบวนการประชาธิปไตยให้เข้มแข็งมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่ประชุมคณะมนตรีสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๑๖ ในคราวการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๑๕ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เมื่อ ๑๓ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๘ ได้มีมติรับรองยุทธศาสตร์การระดมทุนด้านงบประมาณ (Resource Mobilization Strategies for the IPU) ของสหภาพรัฐสภา ระหว่างปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ (๔ ปี) เพื่อสนับสนุนสันติภาพ ประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล ซึ่งการจัดทำยุทธศาสตร์มุ่งเน้นความสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ด้านประชาธิปไตย

สหภาพรัฐสภาถือว่างานด้านประชาธิปไตยเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร โดยที่ผ่านมาสหภาพรัฐสภาให้การรับรองปฏิญญาสำคัญว่าด้วยเกณฑ์การเลือกตั้งที่อิสระและยุติธรรม (Declaration on Criteria for Free and Fair Elections) และปฏิญญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย (Universal Declaration on Democracy) ซึ่งถือเป็นแนวทางที่รัฐสภาภาคีสมาชิกสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ ในปี ๒๕๕๐ สหภาพรัฐสภายังคงมุ่งมั่นในการพัฒนาและฟื้นฟูวิถีประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับประเทศ ระดับ

ภูมิภาค และระดับโลก โดยการส่งเสริมให้รัฐสภามีบทบาทในการปกป้องสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมกันทางเพศ การมีส่วนร่วมของสตรีทางการเมือง เป็นต้น

๔.๒ ด้านความสัมพันธ์กับองค์การระหว่างประเทศ

ปัจจุบันสหภาพรัฐสภาให้ความสำคัญกับการแสวงหาพันธมิตรภายนอก เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากร โดยสหภาพรัฐสภาได้เข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ (observer) ของสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ และยังสามารถผลักดันการยอมรับเรื่องมิติรัฐสภา (parliamentary dimension) มาใช้ในระบบงานของสหประชาชาติ โดยคณะกรรมการสหภาพรัฐสภาว่าด้วยกิจการสหประชาชาติเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการ สหภาพรัฐสภาได้จัดประชุมคู่ขนานหลายรายการที่สำคัญกับประชุมของสหประชาชาติ อาทิ ด้านการค้า ด้านสตรี ด้านเด็ก ด้านแรงงาน เป็นต้น รวมทั้งได้รับเงินทุนสนับสนุนการดำเนินโครงการต่าง ๆ จากหน่วยงานของสหประชาชาติ อาทิ UN democracy Fund เป็นต้น นอกจากนี้ในโอกาสสหภาพรัฐสภากำลังขยายความร่วมมือกับ World Bank ในการต่อต้านปัญหาความยากจนในประเทศกำลังพัฒนา และมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการยกระดับความร่วมมือให้มากขึ้นกว่าเดิม สำหรับการติดตามความร่วมมือระหว่างสหภาพรัฐสภากับสหประชาชาติได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะผู้สังเกตการณ์ถาวรของสหภาพรัฐสภา ณ นครนิวยอร์ก

๔.๓ ด้านการค้าระหว่างประเทศ

สหภาพรัฐสภาได้ดำเนินการร่วมกับสภายุโรป (European Parliament) ในการจัดประชุมรัฐสภา เนื่องในโอกาสการประชุมองค์การการค้าโลกเป็นประจำ นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ เพื่อผลักดันให้รัฐสภาเข้ามามีบทบาทด้านการค้าและการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งที่ผ่านมาองค์การการค้าโลกได้ยอมรับใน ความสำคัญและความจำเป็นที่รัฐสภาต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการค้าระหว่างประเทศ เพื่อปกป้องผลประโยชน์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในเรื่องการค้า

๔.๔ ด้านการสร้างสันติภาพ

สหภาพรัฐสภาสนับสนุนการเจรจาหรือภายในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การใช้วิธีการสมานฉันท์ โดยมีการวางแผนขยายแนวทางการปรับปรุงคณะกรรมการด้านสันติภาพของสหประชาชาติ และการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโลกสนับสนุนความปลอดภัยระดับภูมิภาคให้กับรัฐสภา

๔.๕ ด้านการปฏิรูป

สหภาพรัฐสภาพยายามปรับปรุงโครงสร้างกลไก ระบบ และวิธีการทำงาน รวมทั้งการขยายความร่วมมือ เพื่อให้องค์กรสามารถสนองต่อสภาการณ์ของโลกในปัจจุบัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความกระชับ คล่องตัวในการทำงาน และมีผลงานเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น การปฏิรูปที่สำคัญ อาทิ การปรับปรุงรูปแบบการประชุมให้เข้มข้นขึ้น การปรับบทบาทคณะมนตรีให้มีความเข้มแข็งการปรับปรุงด้านความ

ร่วมมือกับสหประชาชาติในการจัดการประชุมรัฐสภาอย่างถาวรระหว่างการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ การยอมรับ
บทบาทของกลุ่มภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ
